

په اروپا کی دمیشته افغانانو د توننو فدراسیون
فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

۱۲ جون ۲۰۱۱

تفتیش مجدد کابل بانک یا گریز از رویارویی با مافیای مالی؟

بتاریخ ۳۰ جون ۲۰۱۱، آنگاه که مهلت یکماهه اعلان شده توسط رئیس د افغانستان بانک به چپاولگران کابل بانک پایان یافت ولی هیچیک از اعضای مافیای مالی به هشدار قدیر فطرت و قعی قایل نشدند، زمان آزمون برای حامد کرزی و قسیم فهیم فرا رسید تا با مجازات برادران مافیائی خود، عدم تعلق خود به این مافیا را به ملت ما واضح سازند. ولی رئیس د افغانستان بانک با اعلان طرح تفتیش مجدد بخش تصفیه ای کابل بانک توسط انگیسها خواست انتظار مردم برای تطبیق عدالت را طولانی بسازد. سوالی که اینجا مطرح میگردد اینست که آیا هدف د افغانستان بانک تدقیق دوسیه ایست که فیلاً توسط مشاورین امریکائی و صندوق مالی بین المللی (IMF) تکمیل گردیده؟ آیا منظور د افغانستان بانک تحقیقات وسیعتر در مورد سائرشکای این جرم است؟ یا اینکه این حيله گری ایست برای گریز از تطبیق عدالت و دادن فرصت سو استفاده بیشتر برای مافیای مالی و خاک زدن برچشم مردم افغانستان؟ هرگاه معافیت از مجازات که "پرنسیپ" اساسی حکومتداری کرزی را تشکیل میدهد، بر قضیه به بزرگی کابل بانک نیز تطبیق گردد، امروز دور نخواهد بود که در بانکهای دیگر، بخصوص عزیزی بانک بحران کابل بانک تکرار گردد. غرض توضیح نکات حساس و پیچیدگی بحران کابل بانک سطور ذیل را خدمت خواننده گرامی تقدیم میداریم:

حوادث ربه شده شدن مقداری از پول بانک ها توسط دزدان که از بیرون بانک ها را مورد چپاول پلان شده قرار میدهند در جهان زیاد دیده شده است. ولی آنچه در کابل بانک واقع شد دزدی پلان شده دارایی بانک توسط سهامداران بزرگ بانک و عده دیگری از قدرتمندان بود. بعبارة دیگر شیرخان فرنود که در حواله دادن و مبادله اسعار تجربه داشت، همراه با چند شخص که ثروت و قدرت دولتی باد آورده داشتند بانکی را ایجاد نمودند و از مؤفقت بانک چنان غرق نشه پیروزی شدند که صدها هزار دالر را در کازینوها میباختند. این ها با استفاده از روابط نزدیک فامیلی شان با بالا ترین حلقه دولت و سواستفاده از اعتمادی که مردم به ظاهر فریبنده این بانک، بسرعت امانات یک میلیون افغان و معاشات کارمندان دولت را به حیطة کنترول خویش جلب نمودند و آنگاه شروع نمودند به انتقال مخفیانه و توأم با جعلکاری ۸۶۰ میلیون دالر از بانک تحت نام قرضه به خارج و سرمایه گذاری شخصی با این پولها. ببینیم سهامداران بزرگ کابل بانک که امانات مردم را بنام قرضه اخذ نموده و بنام خود سرملیه گذاری نموده اند کیه اند:

- محمود کرزی برادر حامد کرزی: رباینده ۲۲ میلیون دالر، سهامدار بزرگ در کابل بانک، سهامدار بزرگ در شرکت سرمایه گذاری افغان (AIC)، سمنت غوری و معدن ذغالسنگ ککر.
- حسین فهیم برادر قسیم فهیم: رباینده ۷۸ میلیون دالر، سهامدار بزرگ کابل بانک و شرکت سرمایه گذاری افغان (AIC)، رئیس ذاهولیدگروپ، رئیس کابل اویل. در کابل اویل فرنود، عظامحمد نور والی بلخ و کمال نبی زاده نیز سهامدار بزرگ اند.
- شیرخان فرنود: رباینده ۵۰۴ میلیون دالر، سهامدار بزرگ و رئیس سابق کابل بانک، رئیس گازگروپ (معاونین: خلیل اله فیروزی و حسین فهیم)، رئیس شرکت هواپیمائی پامیر (معاونین: خلیل اله فیروزی و حسین فهیم) و شرکت مبادله اسعار شاهین در دوبي.
- حاجی ابراهیم رباینده ۱۵ میلیون دالر، سهامدار بزرگ کابل بانک و شرکت سرمایه گذاری افغان، رئیس هیوادوال گروپ. شرکای عمده و معاونین هیوادوال گروپ آقایان خلیل اله فیروزی و حاجی حسین فهیم اند.
- خلیل اله فیروزی (رباینده ۷۸ میلیون دالر)، گلبارحیب (رباینده ۳۹,۸ میلیون دالر)، صوفی

دیانو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين تاسو په درنښت همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادښت: دلېکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

نثار احمد (رباینده ۱۴ ملیون دالر)، حاجی طاهر ظاهر (رباینده ۱۱ ملیون دالر) و داود نصیب (رباینده ۹ ملیون دالر) مسؤولین عمده این سرقت بزرگ میباشند. تقریباً همه اینها سهامدار بزرگ کابل بانک و اکثریت شان سهامداران شرکت سرمایه گذاری افغان میباشند.

- دای گروپ و گلپهار گروپ سهامداران مستقیم کابل بانک نبودند ولی نام آقایان عبدالغفار دای (رباینده ۳۷ ملیون دالر) و گلپهار حبیب (رباینده ۳۹،۷ ملیون دالر) در لیست اخذ کننده های قرضه غیرقانونی از کابل بانک شامل بوده و دای و گلپهار هر دو سهامدار بزرگ در شرکت سرمایه گذاری افغان (AIC) تحت ریاست محمود کرزی و قسیم فهیم میباشند. دای ضمناً معاون کمیته اجراییه (AIC) میباشند.

- آنانیکه از ایشان نام گرفته نشده ولی در گزارش تهیه شده توسط مشاورین امریکائی به آنها اشاره شده عبارتند از ۱۰۳ عضو پارلمان قبلی و در حدود ۶۰ مقام قدرتمند دیگر بشمول چند وزیر اسبق.

راز سوء استفاده سهامداران این بانک خصوصی از دارائی آن در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۰ میلادی در روزنامه واشنگتن پست افشا شد. با انتشار این خبر در آن زمان قطارهای طولانی مردم در مقابل دروازه شعبات کابل بانک به چشم می خورد که نشاندهنده هراس برحق مردم از تلف شدن سپرده ها نقدی شان بود. حامد کرزی میدانست که پولهای مردم توسط برادرش محمود کرزی، برادر معاون اولش حسین فهیم و ساء افراد ردیف اول مافیای اقتصادی دولتی چپاول شده است. بنابراین به ماستمالی این فاجعه پرداخت. کرزی کوشید با اقدامات ذیل بالای گنبد برخواستنه از سرقت دارائی مردم که فامیلهای بالاترین حلقه اشرفیت کنونی و سپانسرهای انتخاباتی اش خاک اندازد. بنابراین به اقدامات ذیل دست زد:

- انحراف توجه از سهامداران بزرگ: حامد کرزی عامل اصلی این مشکل را نبود هماهنگی لازم در سیستم بانکداری بانکهای خصوصی، غفلت، سهل انگاری، نبود تجربه و نبود دانش کافی در سیستم بانکی در افغانستان معرفی نمود. گویا کارمندان بانک ملامت بودند نه سهامداران بزرگ.

- انداختن تقصیر بدوش خارجیها: حامد کرزی بدون اینکه حتی یکبار از سرقت انجام شده توسط سهامداران بزرگ و انتقال آن برای سرمایه گذاری شخصی به دویی نام ببرد، چنین اضافه نمود: راهنمایی غلط مشاوران و دست داشتن بعضی از موسسات بین المللی و خارجی در فساد از عوامل ورشکستگی این بانک می باشند. کرزی، ابراز امیدواری نمود، پولهای که به بانک های امریکایی و اروپایی انتقال داده شده باید بدون هیچگونه عذر و معذرت به دولت افغانستان برگردانده شود. به گفته حامد کرزی: "موسساتی که ملیون ها دالر پول را گرفته اند تا در این بانک ظرفیت کاری ایجاد کنند، چنین کاری را انجام نداده اند و تحت پیگرد حکومت افغانستان قرار دارند." دو سه روز بعد از این اظهارات کرزی از طریق یکی از تاجران از سفیر امریکا خواستار کمک برای نجات کابل بانک شد و سفیر این درخواست را با صراحت رد کرد. وزارت مالیه و بانک مرکزی بنا به دادن دست باز به دزدان درباری و سپانسرهای انتخاباتی آقای کرزی در چپاول کابل بانک در حد تعطل خود شریک مسؤولیت درین رابطه میباشند. این دو مرجع بایست ببعوض کوشش برای انحراف افکار عامه از علت اصلی بحران، میکوشیدند تا از طریق اتخاذ اقدامات جدی، دامنه خساره وارده به مردم و وجهه بانکداری خصوصی را محدود سازند. این اقدامات میتوانست شامل قدمهای ذیل باشد: تحت تأمین دولت قرارداد تمام اموال غیرمنقول سهامداران بزرگ، درخواست منجمد ساختن دارائی سهامداران بزرگ از دول امارات متحده عربی، روسیه و غرب، تحقیق سریع از چگونگی قرضه های بزرگ سهامداران و راجع ساختن دوسیه شان به مراجع عدلی. در عوض رئیس د افغانستان بانک و معین وزارت مالیه کوشیدند بشیوه کرزی برگرد کابل بانک خاک بیاندازند.

- آقای عبدالقدیر فطرت رئیس د افغانستان بانک بتاريخ ۶ دسمبر گفت: "پرداخت های روزانه به کابل بانک به ۱۷ ملیون دالر میرسد. کابل بانک آینده درخشان دارد. " همین شخص را واقعیتهای سرسخت و نشر گزارش صندوق بین المللی پول در مورد کابل بانک ناگزیر به اعتراف به ورشکستگی بانک به اثر قروض سرسام آور و غیرقانونی سهامداران بزرگ در جلسه اوایل ۲۰۱۱ ولسی جرگه نمود. موصوف درین جلسه اسمای سهامداران بزرگ را یاد آور شد. عبدالقدیر فطرت این مطلب را پذیرفت که سهام داران قبلی کابل بانک ۵۷۹ ملیون دالر را به صورت غیرقانونی از این بانک بیرون کرده اند. در عین حال وی خریداری املاک در دویی و سرمایه گذاری در شرکت هوایی پامیر، گاز گروپ، کابل نفت، گلپهار سنتر و گلپهار تاورز از سوی سهام داران این بانک تائید کرد. در مورد اشخاص نامبرده شده توسط فطرت که مهره های مهم مافیای اقتصادی را تشکیل میدهند، قبلاً صحبت شد.

- داستان برخورد وزارت مالیه بحیث جمع کننده عواید دولت وامانت داربیت المال نیز درخور بررسی میباشند. به گزارش رادیو کلید، پس از نشر خبر ورشکستگی کابل بانک، حکومت متعهد گردید تا خسارت این بانک را به عهده بگیرد. این بعهده گرفتن خسارت بذات خود یک پدیده تعجب آور است. البته دولتها مقداری پول را بطور موقت در برابر فیصدی معین ربع به بانکهای که درگیر مشکلات مالی میشوند، قرضه میدهند. آیا هدف بعهده گرفتن خسارت همانا سرپوش گذاشتن به گند موجود در حلقات بالائی حاکمیت نبوده است؟ مقدار پول زرق شده

توسط د افغانستان بانک به کابل بانک بنا به اظهارات مصطفی مستور معین مالی وزارت مالیه در سال گذشته حدود ۱۸ میلیارد و ۲۴۲ ملیون افغانی بوده و این بانک ۲۳ ملیارد افغانی دیگر را نیز به کابل بانک پرداخت خواهد کرد. مستور تصریح می کند: "پولی که از دافغانستان بانک پرداخت شده به مدت هشت سال از سوی وزارت مالیه پرداخت خواهد شد." طبعی است که وزارت مالیه این پول را از ذخیره بیت المال میپردازد. آیا بی انصافی نیست که خسارات ناشی از قماربازی و عیاشی محمود کرزی، حسین فهیم، شیرخان فرنود، خلیل فیروزی، طاهرظاهر و غیره از پول بیت المال داده شود؟ چرا بالای این چپاولگران قانون تطبیق نمیگردد؟

اکنون که یکماه مهلت اعلان شده توسط قدیر فطرت به پایان رسیده آقای فطرت تفتیش مجدد را مطرح نموده است. این تفتیش شش ماه طول میکشد. امکان اینکه این تحقیقات به نیت تدقیق دوسیه اشخاص شریک درین جرم بزرگ آغاز شده باشد، کم است. زیرا در صورت موآخذه عدۀ زیادی از افرادی که در حلقات بالائی اشرافیت کنونی قرار دارند، به عقب میله های زندان رانده خواهند شد. علاوه چپاولگران کابل بانک بخش مهمی از مافیای مالی را تشکیل میدهند و کرزی از رویارویی با آنها هراس دارد. کرزی بدون فشار بزرگ و متداوم از طرف مردم حاضر به محاکمه مسئولین افلاس کابل بانک نمیباشد. بنابراین به احتمال قوی تفتیش مجدد حيله ایست برای گریز از تطبیق عدالت چپاولگران کابل بانک.

کمیته حقوق بشر فارو